

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytörzsdékből.

SAÁRA GYULA DR.

SZÉKESFEHÉRVÁR SZABAD KIRÁLYI VÁROS POLGÁRMESTERE.

Má délután négy óra 12 perckor megkondukt az öreg templom nagyharangja!

Rezgő, bugó, sziveket átjáró, örömet hirdető, lelket megremegtető zengését szerte viszi mindenfelé a rügyfakasztó tavaszi légáradat.

Ős koronázó városunk polgárai szivdobogva figyelnek. Meg áll kezünkben a hétköznapi munka. Ez a harangzengés e pillanatban nagy eseményt hirdet. Örömtől zeng ércnyelven. A százados sirók aranykoronás lakója, az iskola padjai közt a jövő reményeit építő gyermek meghallja azt, hogy Székesfehérvár várososának ma örömunnepe van.

Fehérvár város polgárai vegyék tudomásul, hogy városunk, mindnyájunknak: a kicsinyeknek úgy, mint a nagyoknak, a szegényeknek úgy, mint a gazdagoknak sorsa *megszert nyert. Vezet és által*, a kit polgárményéért polgártársai megbiztak azzal a legnagyobb méltósággal, a mely kezükbe adták. A város atyái, gondjainak letéteményesei kiválasztották maguk közül a legméltóbbat, a kinek egyénisége fölötté áll valamennyinek, a kihez eddig is tisztelettel közeledtek, a kinek egyéni becsületessége, jellemének mocsoktalansága, önzetlen önfeláldozása, munkabíró erejének energiája erős biztosíték városunk közön-ségének arra nézve, hogy Székesfehérvár szabad királyi város egy új jövőnek, egy szebb jövőnek hajnalára virradt.

Egy új jövő hajnalát üdvözöljük. Termékenyítő tavaszt, amelynek virágai régóta fejlődtek, egy munkás nyarat, a melynek gyümölcsei régóta várjuk.

Saára Gyula drban olyan embert nyer városunk, aki egyet szokott meg: a munkát. A pihenés, a nyugalom szeretete ismeretlen volt előtte mindig. A mit közügyeken, önzetlenül, soha egy fillér fizetést nem kérve, soha az elismerés frazisaira nem reflektálva, tett — az szinte páratlan a mi városunk életében. Mindenütt, legtöbb ügyben vezérszerepet vitt, súlylával érvényesítő szavai mindig irányt jeleztek a tárgyalásokban. Ismeri városunk ügyeit, a kicsinyeket úgy mint a nagyokat, mint alig valaki nálánál jobban. Ismeri városunk polgárságát, a nagyokat, kicsinyeket egyaránt, mint bárki más. Csak szerepet cserél, a felelősséget vállalja ott, ahol a munkának sok-sok fontos részét maga intézte eddig is.

Ismerjük egyéniségét, szeretetreméltó, közvetlen modorát, amely meghódította

azokat, a kik vele egy sorban működtek, de tiszteletet és méltánylást szerzett neki ott is, a hol az ország ügyeit intézik, a honnan városunk előrehaladására oly sokat, nagyon sokat várhat.

Egy egész sereg megrokkant kérdés áll előttünk, a megoldás előtt. Városunk polgársága eddig elkeseredettén, most bizton reménykedve várja a jövő alakulását. Bizalma, hite, reményeége ráirányul most a város úján megválasztott polgármesterére. Munkátársakat fog találni, neki csak a vezérseget, a dirigálót, a legyelmezőt, mindent idejében és módjában intéző kormánypálcát kell a kezében tartania.

Isten nevében kezd munkásságát. Áldja meg hát a magyarok Istene s Magyarországot égi Patronájára Boldogságos Szűz Mária, becsülettel kérvéseit, önfeláldozó lépéseit, hogy megvédje városunknak sokát, jót, dicsőt alkotnasson meg sokáig.

A közgyűlést megelőzőleg érési igazgatóság volt mindenfelé. A bizottsági tagok már két órákor elepték a város ház környekét. Háromnegyed 3 órákor a város ház nagyteremébe gyűgött, mint a méhkas. Széchenyi Viktor gróf 3 órákor megnyitotta az ülést. Mögötte díszmagyarban kardosan Havranek József polgármester. Helyettes tiszti főügyésznek Borchert Jenő drt, jegyzőnek Kalteneckert Viktor drt nevezte ki. A jegyzőkönyv hitelesítésére Tóth Artur és Dieballa György biztagokat kérte fel. Az ülést megnyitván jelezte, hogy a közgyűlés egyetlen tárgya a tisztújítás. A polgármesteri állásra két jelölt van: Havranek József volt polgármester (Eljenzés) és Saára Gyula dr. (vilharos éljenzés és taps).

Havranek József polgármester rövid beszédet tartott. Utalt arra, hogy 36 év óta áll a törvényhatóság szolgálatában, szeptember 2-án 30 éve lesz, hogy mint polgármester áll a város szolgálatába. Azóta nemzedékek születtek és haltak el. Személyét, működését ismerik mindenütt, ismerik gyengéit s a mi örömeire szolgál — erényeit is. Mélységes halálját nyilvánítja ki a közgyűlésnek eddigi bizalmáért és szeretetért s ajánja magát és tisztviselő társait a közgyűlés tagjainak további jóindulatába. (Eljenzés.) Végül a főispánnak köszönte meg, hogy mindig uri gondolkozással és atyai szeretettel viseltetett iránta s a tisztviselők iránt. (Eljenzés.)

A főispán erre kinevezte a szavazó bizottság elnökévé Szommer Mór, a bizottság tagjává Langraf Lajos és Karl István biztagokat, a szavazatokat összeíró bizottságba Vermes Mihály dr., Holly Géza dr. és Csöppentzky Mihály dr., Hübner Károly, Eisenbarth Károly dr. és Dieballa György biztagokat.

A szavazatok összeszámláltatván, Sommer Mór kihirdette az eredményt: Saára Gyula dr. 73 és Havranek József 55 szavazatot kapott, a mely után Rádai Lajos dr., a kit a megválasztott meghívására a főispán kijelölt, kijelentette a következőket: Saára Gyula dr. a választást a

Pályázati hirdetmény szabálytalansága miatt törvénytelennek tartja s ezért a választást el nem fogadhatja. Ó, Rádai a pályázatot megfelelbezte, de mivel a tisztikart nem akarja kellemetlen helyzetbe hozni, a felelbeztést visszavonja. Saára Gyula dr. nincs is Fehérváron. A megválasztásról végzőleg fogják értesíteni.

(A helyzet ez: ha valaki a mai közgyűlés határozatát megfelelbezi és ha a közigazgatási bíróság a választást megsemmisíti, akkor új választás lesz, de ha a választásimeg nem semmisítik, illetőleg meg nem felelbezik, akkor Saára Gyula dr. a felelbeztés határidő lejtele után mint megválasztott polgármester teszi az esküt. Szerk.) A közgyűlés ezután Kerekes Lajos drt megválasztotta helyettes polgármesternek és átadta neki a város pecsétjét.

Ezután a tisztikar megválasztása következett, a kiket a közgyűlés egyhangú felkiáltás alapján választott meg s a kik azonnal is letették az esküt. "Nevükben Kerekes Lajos dr, főjegyző szép szavakbáh mondott köszönetet a közönség bizalmáért.

A főispán ezután kinevezte Simon Sándort főkapitánnyá, Lipsey Lajos és Nádaszy Jámot főjegyzőkke, Dieballa Györgyöt t. tanácsosá, Arokay Antal drt t. főorvossá, Pittler Béla, Veressy Géza drt, Kalteneckert Viktor drt, Borchert Jenő drt, Vermes Mihály drt és Eisenbarth Károly drt t. ügyészekk és Vajnar Béla t. számvevővé.

Ezután a főispán szép beszédet intézett a tisztviselőkhez, figyelmeztetvén őket hivatali kötelességeikre, az állam iránti hűségére, amelyre néhez időkben különösen nagy szükség lehet. (Eljenzés.)

A közgyűlés 15-kor véget ért.

Saára Gyula dr. Székesfehérvárot született 1855-ben október 24-én. Edesatyja városunknak egyik köztisztviselőben álló tisztviselője, városi közgyám volt. Saára Gyula dr. a helybeli főgimnáziumban végezte iskoláit, majd Budapestre ment egyetemi tanulmányainak végzésére. Hazajövéen, Nagy Ignác ügyvéd irodájában, annak segédeje, irodájának vezetője, jóbarátja, mindene lett. Közben nagy szeretettel karolta fel az iparosok ügyét. Az ipartestületet szervezte, annak ügyésze lett s minden ügyüket kiváló tudásával, fáradságot ismeri nem tudó egyszerűséggel karolta fel. Szintén oszlopa lett a függetlenségi pártnak, a mely abban az időben még elnyomott hamupókeként mint mostoha gyermek a külváros becsületese, egyszerű és törhetlen lelkesedése közepett ápolta a 48-as eszmék tüzeit. Ez a közéleti munkálkodás lefoglalta minden idejét. 1890-ben megháasodott, nőül vette néhai Horváth Ede polgármesterünk özvegyét, kivel példás családi egyetértésben, bensős, tiszteletreméltó boldogságban él. Néjében egy kedves, okos, erősakaratu, az ő yengédséget kiegészítő élettársat talált. Saára Gyula dr. ezután ügyvédi irodát nyitott, a mely csakhamar a legkeresettebbek közé tartozott. A város közügyeibe való befolyása mindig hatalmasabb lett. Altalanós köztisztviselőknek örövendő egyénisége mintegy gordiusi csomó megoldása volt, mikor Zichy Jenő gróf 1906-ban bekövetkezett halála után a képviselői állás betöltése iránt a mozgalom megindult.

Mai lapunk 4 oldal.

Három nyilatkozat.

Jellemrajz.

A helybeli reáliskola tanárainak dolga a csöri országúton a levegőbe lőtt lyukakkal egyáltalában nincs érintve. Sőt! Az úgy kezd napról-napra érdekesebbé válni s a Népszava és más fővárosi zsidó lapok. (pardon! Budapesti Hírlap, Pesti Hírlap, Egyenlőség stb.) Székesfehérvárról küldött céltuzatos zsidó tudósításai révén országos botrányvá növi ki magát.

Ilyen esetekben nagyon kívánatos, hogy a szereplők egyéniségével, stb. tisztában legyen a publikum.

A közérdeknek óhajtunk szolgálatot tenni, mikor — nem a titokban bujkáló szereplők, illetőleg *trükkösek*, hanem — a közdelem homlokterében álló egyének jellemrajzához néhány adatot szolgáltatunk.

I.

A jelen iskolai év elején egy Boromiszta Jenő nevű helyettes tanár jött a helybeli főreáliskolához. Híre messze megelőzte, mely az exaltált fiatallembert zivataros multjáról beszélt.

A jó katolikus nevet viselő ur a fáma szerint nem utolsó szerepet játszott az egyetemi szociáldemokrácia hecces idejében. Neve fogalom volt s Bölényival, Veltner és egyéb Jakabokkal együtt emlegettek.

Ez az ur egyszerre megváltozott. A Mária-besznyői zárandókatban Mária-dalokat énekelt a főváros utcáin s mikor Fehérvárra jött, valóságos tulzós, bigott katolikusnak adta ki magát. Sűrűn járt a Katolikus Körbe, de tagja nem volt, a keresztény szocialisták összejövetelein szidta a demokráta vezetőket, mint akiknek igazi céljuk a munkásnép kizsákmányolása (úgy látszik, megbízható tapasztalatai voltak), a Fejérmegyei Naplóba is írt másfél cikket a zsidók ellen. Elfogult, alaptalan támadásai miatt a szerkesztőség nyomatékosan kijelentette, hogy írni működésére tovább nem reflektál.

Állandóan panaszkodott, hogy dacára gyökeres mégtérésének, „a papok s általában a katolikusok nem bíznak benne.” Hogy ezen a bajon segítsen s krónikus pénzzavarából (melyen a 20 koronától 50 fillérig terjedő pumpolásai csak ideig-óráig lendítettek) szabaduljon, lefordította némethöl a francia Segur könyvét a Gyónás-ról. (Mellékesen megjegyezzük, hogy a könyvecske igen jó s azt olvasóink pártfogásába annál is inkább ajánljuk, mert a még meglevő példányok a ki nem fizetett nyomdaköltség fejében két nap óta a derek Debrecezyi István nyomdász tulajdonát képezik.)

Egy hét óta ez az ur harcol a székesfehérvári főreáliskola néhány zsidó tanárának érdekében. Indító okai egyelőre homályban vannak. Tény az, hogy zsidókat látogat, zsidókkal tárgyal, zsidó újságba ír. Párhajsegédei zsidók, párhajorvos a zsidó, pénze, úgy látszik van s már egy újabb könyvet is adott ki, melyet a helybeli zsidó lap ajánl.

Kedden, április 7-ikén Boromiszta Jenő több tanu jelenlétében kijelentette, hogy ő „szociáldemokráta és csak két hélig volt keresztény szocialista s akkor is csak szünet. A gyónásról még (amiről könyvet fordított) kijelentette, hogy az szükségtelen, mert azt a papok találták ki.”

Ez az első nyilatkozat.

II.

Erről az úrról szól az alábbi „Szerény megjegyzés” is:

Szerény megjegyzés egy nyilatkozatra.

Tévedni emberi dolog. Sokszor tévedni baj. Mindig tévedni: gyanus. Készakarva tévedni: több, mint gyanus.

Most a dologra.

Boromiszta tanár Nyilatkozik a Szávár és Vidékében. Nyilatkozata két pontban engemet is érint. Először azt mondja, hogy én „komplottnak neveztem a főreáliskolai keresztény tanárok összefogását Szabó, vagyis az igazság érdekében. Boromiszta tanár ez esetben, vagy egyszerűen, vagy készakarva téved (?) — a jelzett módon; ugyanis, én nem nyilatkoztam.

Másodszor azt mondja, hogy én „öt azért heppentettem ki a konviktusban viselt korrepetitóri állásból, mert ő a tanárok nyilatkozatát nem akarta aláírni. Boromiszta tanár megint — hogy is mondjam csak? — téved. Az illető állásból ugyanis azért heppentettem ki, mert az állást ugyan elfoglalta, a tiszteletdíjat pontosan felszede, de az állást — betölteni elfeledte vagyis nem tanított.

A Szabó-ügyben mutatott kétségbeesett handabandázása csak alkalom volt a szakításra. Ambátoroknak is elégséges lett volna.

Dr. Vass József,
igazgató, teol. tanár.

Ez a katolikus Boromiszta Jenő harcol ma a zsidó reálitanárok helyett a református Szabó Dezső ellen, kiről a mult hónapban keresztény kollégái az alábbi „Nyilatkozatot” adták ki:

Nyilatkozat.

Vonatkozásal arra, hogy Szabó Dezső kollégáimnak a Fejérmegyei Naplóban K. Jegy alatt közölt cikkei hivatalos eljárást vontak maguk után, kártársi kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy az ő ténylegesiben semmi olyat nem látok, amiért bármely forum előtt bünhődnie kellene. Ezen ügyből való elhelyeztetése a legfájdalmasabban érintene. Öszintén kívánom, hogy kiváló képességi kártársaimmal továbbra is együtt működéssem.

Székesfehérvár, 1908. március hó.

Vörösmarty Mihály,

Nagy Béla,

Herczeg Antal,

Csücs István,

titkár,

Varga Máttyás,

r. tanár,

Dr. Arókay Antal tb. főorvos,

egészségtan tanár,

Ráics Demeter,

gör. hel. hitoktató,

Gáncs Jenő,

ev. hitokt. és egy.

Molnár János,

főreálisk. tanár,

Jankóczy Vazul,

r. tanár,

Dr. Tunnér Károly,

tanár.

Gróf Béla,

gyakorló tanár,

Farkas Antal,

Palay Emil,

ref. hitoktató.

Ha kell, folytatjuk.

UJDONSÁGOK.

— Az Ottáregyesület folyó évi kiállításait, mint eddig is, virágvasárnapján és nagyhétfőn fogja rendezni. Az említett napokon d. e. 9 től d. u. 6-ig lesz nyitva a kiállítás a Ferec József nőnevelő intézet e célra átengedett helyiségében. Fehérvár közönsége mindig érdeklődéssel kísérté az Ottáregyesület tagjainak buzgó működését s a folyó évi kiállítás is méltán sorakozik az előző években tapasztalt sikerekhez.

— Székesfehérvári Zenekedvelők Egyesülete VIII. filharmóniai (népszéri) hangversenye 1908. évi április hó 20-án (husvét-hétfőn) a szent István teremben Lukács Sándorné urhölgy, Balassa Kálmán hegedűművész a m. kir. operaház zenekarának tagja és az V. honvédkerületi zenekar közreműködésével. Karnagy: Frycsaj Rikárd. Műsor: I. 1. „Veni vidi vici” Hódolati induló Zsolnay szobor teleplezésére. Frycsaj 2. „Alhalia” nyitány Mendelssohn. 3. II. hegedű verseny (D moll) Wieniawski. Allegro moderato — Románc — A la Zingara. Előadja Balassa Kálmán hegedűművész, zenekar kísérettel.

II. 4. a) „Előjáték” „Carmen” c. operából Bizet b) „Micaela áriája” „Carmen” c. operából éneklő Lukács Sándorné urhölgy zenekar kísérettel. 5. a) „Air” Goldmark b) „Perpetuum mobile” Riess-Frycsaj. Előadja Balassa Kálmán hegedűművész zenekar kísérettel. 6. „Imperial keringő” (Ö felségének ajánlva) Strauss J.

Kedde este 8 órakor. Helyárak: Nem tagoknak: 1. sz. főpáholy 16 k., 2. és 3. sz. főpáholy 12 k. Oldalpáholy 8 k. Zselyeszek 3 k. Számozott ülőhely 2 k. Állóhely 1 k. Diákjegy 50 f. — Tagok részére számozott ülőhely 1 k. — Tagok jegyei nem tagokra át nem ruházható. — Jegyek kaphatók Schmelzer Jákó ur Nádor-utcai üzletében.

— Kinevezés. Jaborek Viktor városi helyettes levéltárost gróf Széchenyi Viktor főispán városi levéltárossá kinevezte. Jaborek tagnap délelőlt 11 órakor tette le a hivatali esküt.

— A jubileumi Péterfillér 1908. március 25-én és április 5-én a templomokban: Angyan Sándorné, özv. Dubovszky Károlyné, Hóbert Margit, Komáromy Emma, Kozáry Viktoria, özv. Kovács Ignácné, Lichtnecker Antalné, Láber Gizella, Mészáros Ferencné, Ónás Anna, Perliáky Ilona, Reiznauer Lenke, özv. Szűts Kálmánné, dr. Szabady Józsefné, Schlamadinger Alajosné, Sturm Erzsébet és Mariska, Szögyény-Marich Julia és Tolnay Vilma urhölgyek által az Ottáregyesület részéről eszközölt gyűjtése: március 25-én 95 k. 86 fill. és április 5-én 81 k. 9 fill., összesen 176 k. 95 fillért eredményezett. Isten fizesse meg a nemeslelkű adakozóknak!

— Birtokvétel. Verböci Szuha Pálné, szül. Balogh Erzsike megvette dr. Braun-Lajos baracpusztai 1064 holdas birtokát 800.000 koronáért.

— Közigazgatás a városnál. Tegnep Havranek József polgármester előnkölte alatt közigazgatási bizottsági ülés volt a városnál.

A rendőrkapitányi jelentés az előfordult bűnesetekről számolt be. Lopás 27, testi épség ellen elkövetett cselekmény 12, gyilkosság 1, vagyion elleni cselekmény 2, összesen 47 bűneset fordult elő. A szociáldemokráta mozgalmak szelid lefolyásuak voltak. Hatósági beavatkozásra nem volt szükség. A kihágási ügyosztálynál 150 esetben történt feljelentés. A jelentéshez Tóth Aladár szolt hozzá, azt óhajtván, hogy a betőresekéről, amelyek rendszeressé válnak a városban, terjedelmesebb jelentést adjon a kapitányság, hogy a bajok szanálására előterjesztést lehessen tenni.

A főorvosi jelentést lapunk még helyén közöljük. A jelentéssel kapcsolatban Tóth Aladár a közelgő kütages tífusz elhárítására intézkedéseket ajánl. Bierbauer Viktor dr. főorvos megemlítette, hogy a veszélyes betegség elhárítására az intézkedések megtörténtek, a csont és rongytelepet megvizsgálták s a rongykereskedőket elűltották a házalástól.

Az állatorvosi jelentés szerint az állategészségügyi viszonyok kielégítők. Kozfogyasztásra a mult hóban levágtak: 3 bikát, 168 tehenet, 100 ökröt, 19 növendékot, 515 borjut, 15 juhut, 482 sertést. Összesen 1382 db. állatot.

A pénzügyigazgatóság 588692 k. kincstári hátralékról tett jelentést. Házadomentséget 9, fizetési halasztást 1 esetben adtak.

Vajda Géza főmérnök megemlítette, hogy a DV. vasút a bizottság átiratára, melyben azt kívánja, hogy Tolnamegyével előnyösebb összeköttetést létesítsen, nem érkezett kedvező válasz. A DV. azt ajánlja, hogy hasonló értelemben a Magyar államvasutakat kérje fel a bizottság.

A tanfelügyelő a gazdasági iskolában betegség folytán előállott tanítóhiány megszüntetésére tett előterjesztést. Indítványát, hogy a mi-

niszterhez sürgős intézkedésért írjon fel a bizottság, egyhangulag elfogadtatott.

A miniszter a város területén működő leg-érdemesebb tanító jutalmazására 200 korona személyi pótlékot helyeztet kiállításba. A bizottság Csesznék János tanítót látja a kitüntetésre érdemesnek.

Az ülés 11-kor ért véget.

Széchenyi-ünnep. Az egyetemi ifjuság országos Széchenyi Szövetsége a legnagyobb magyar halálának 48-ik évfordulóján országos ünnepséget rendezett Budapesten. Ez alkalomból az ünnepi beszédet megyénk főispánja Széchenyi Viktor gróf mondotta. A remek beszédet a következőkben adjuk:

A nemzeti elernyedés szomorú napjaiban, mikor úgy látszott, hogy sivar és dicszelen elmulás lesz a nemzet sorsa, a Gondviselés Széchenyi adta a magyarnak, hogy fölrázza a létszámából és egy küzdelmes, de nagyszerű jövőt vívjon ki számára. A nemzet félreértések és rosszakarát szülte megpróbáltatások után rátérhetett a Széchenyi által kijelölt útra, a munka, a lét és fejlődés útjára. Nagy elmaradottságát csak rohamos fejlődéssel pótolhatta, amelynek fényes, de egyáltalán szomorú és káros jelenségei is vannak. Az utóbbiak közé tartoznak az ambíciók féltelen túlekedése, a kötelességtudás fogalmának elkopása, az erkölcsök általános lazulása s mindenek fölött a realitás hiánya a nemzeti élet csaknem minden pontján. Ezeket a szomorú közállapotokon változtatni az ifjuság feladata. A Gondviselés a magyar fajt minden jó tulajdonsággal megáldotta, melyek egy munkás nemzeti életben szükségesek, sajnos, hogy ezek a tulajdonságok csak hírtelen föllobbanások alakjában szoktak érvényesülni s a mindennapi, szürke és unalmas munkássághoz nincs meg bennünk a hajlandóság. A produktív élet pályákat, a szivós gazdasági munkát nem becsüljük értékük szerint s e tekintetben most is igazak Széchenyi István szavai, hogy az iparos és kereskedő osztály nálunk nem foglalja el azt a pozíciót, mely a nemzet gazdasági és társadalmi életében megilleti. A magyar értelmiség, elfordul ezektől a pályáktól s átengedi a tért olyanoknak, akik nálánál talán több ügyességét, de kevesebb erkölcsi erőt képviselnek. Rámutat a hazai ipar pártolásának kérdésére. Mindnyájan óhajtuk egy erős, virágzó magyar ipar létesítését, de mindennapi tapasztalat, hogy a magyar származású iparcikkek vásárlása ma még sok esetben több kárt, bosszúságot és csalódást okoz a vevőnek, mint hasznot és örömet. Nem azért, mintha a hozzávaló ügyesség nem volna meg nálunk, de azért, mert hiányzik a legfőbb esetben az alaposság és az üzleti realitás. Az ifjuság hivatása, hogy a maga nemes és tiszta lelkesedését a nemzet minden rétegébe belevigye s megmentse Széchenyi alkotásait minden pusztulástól. Ime, édes ifju véreim, itt látjátok az ő képmását. Pillantsatok az ő mély tüdő szeméibe, melyből a házasszeretet lángja soha ki nem aludt. Ne törődjétek a tömeg közönytével, hanem haladjatok nyilegyenesen céljaitok felé. Ha pedig bekövetkezik a kishitűség pillanata, gondoljatok a kis hitűségnek arra az óriási mértékére, melylyel Széchenyi István oly eredményesen küzdött meg. Gyűjtsetek minél több tagot magatok köré, lépjétek el a közéletet, főleg a kereső pályákat, vigyék oda magatokkal a realitást, a pontosságot és kötelességtudást. Töltsétek meg erkölcsi tartalommal a magyar világot. És Te, István bátyám, add hozzá áldásodat!

Tóvárosi Kluedóvó-egyesület ujabban kitűzött évi közgyűlését április 12-én d. e. 11 óra-kor fogja megtartani a városház tanácstermében.

Nyilatkozat. A Nap-ban ma egy esetlen cikk jelent meg. Erre nézve a következő sorokat kaptuk:

Tekintetes szerkesztőség! B. lapoknak mai, április 9-ki számában az 5. lapon „Penziót akar a képviselő ur” címmel. „Egy tisztviselő” aláírással egy Székesfehérvárról beküldött levél jelent meg, minthogy annak hangja olyan, hogy azzal egyetlen tisztviselő sem azonosíthatja magát, tartozék akár a Havranek, akár a Saára és nem a Saáry-párthoz; minthogy főbbá a beküldött cikk a nyugdíj-szabályzat ismeretének teljes hiányával íródott és sőtöng személyeskedik, Székesfehérvár szab. kir. városi tisztviselő karának minden egyes tagja nevében kijelentjük, hogy a levelet egyik városi tisztviselő sem küldte be és annak irányával egyik tisztviselő sem azonosítja magát. Soraink szives közlését kérjük. A tisztviselői kar nevében:

Dr. Kerekes Lajos,
Dr. Kisteleki Károly,
Lipsey Lajos,
Simon Sándor.

A Dunántúli dalosünnep, mely elé városunk közönségének minden rétege érthető várokozással s — dicséretükre legyen mondva — komoly érdeklődéssel tekint, a szombati ülés után már a helyi rendezőbizottság szakosított vezetésében halad a megvalósulás felé. Az ünnep szellemi részét Rauscher Béla szöveg: élők és Medgyesy József szöveg: titkár másfélévi munkájukkal annyira előkészítették, hogy a további teendőket a helybeli választmány közreműködésével a különböző bizottságok egy kis jóakarral és — bizonyára nem hiányzó — lelkesedéssel könnyen fogják végzéni. A nagybizottság szombaton d. u. 5 óra-kor tartotta alakuló ülését a városháza tanácstermében, hol Széchenyi Viktor gróf elnöke e alatt a város és vármegye előkelőségei, valamint az intézetek és hivatalok fejei közül körülbelül 60-an jelentek meg, élükön nagynevű: püspökökkel: dr. Prohászka Ottokárral. A fogadó, elszállásoló, ünnep-rendező, műszaki, pénzügyi- és sajtóbizottságok üléseit legközelebb megfogják kezdeni. A meg-alakulandó hölgybizottság elnöke hír szerint gróf Széchenyi Viktor né lesz; e bizottság fogja a — szokás szerint — legelső díjat, a „hölgyek díj”, t-összegyűjteni. A versenydíjak beszerzésére szükséges lépések a városnál, megyénél, a pénzintézeteknél, ministeriumnál stb: szintén megtörténtek.

Halálozás. Résztvevő értesítünk róla, hogy özv. Balassa Lászlóné, Balassa Sándor megyei főjegyző édesanyja, folyó hó 9-én Nyéken elhunyt. Temetése 11-én d. e. 10 óra-kor lesz.

Ipartestület közgyűlése a múlt vasárnap volt a városházán Say Ferenc elnöke alatt, ki megnyitó-beszédében az iparosok szervezettségét sürgette. Kiszájt Bódog jegyző a múlt év lefolyásáról és ügyforgalmáról számolt el, 19 előjárásról tagnak 3 éves megbízatása lejárt közülük 18 at egyhangulag újból megválasztottak. Az új ipari törvényjavaslatban körvonalozott ügyészi állásra 600 K. tiszteletdíjat vetek fel a költségvetésbe. Say Ferencet egyhangulag újból elnökvé választották az ipartestületet, ki melege hangon mondott köszönetet a bizalomért.

A város közepössége a lefolyó március hóban jónak volt mondható. A beteglétszám nem volt ugyan csekély, de leginkább könnyebb természetű átmeneti bajok- és a légző szerveknek hurutos és lobos bántalmi voltak az uralkodó

megbetegedések. Járványra fajulható kórok alig mutatkoztak: a járványos fültömrigylob igen gyakori volt, bejelentés azonban ritkábban történt, mert nem igen kerültek orvosi kezelés alá.

Született: 121. Ebből törvényes fi 57, nő 68. Törvénytelen fi 3, nő 3. Ikerpár 1. Házasságra lépett 12.

Elhalt: 67. Ezek közt fi 40, nő 27. Ebből 7. éven alul volt törvényes fi 8, nő 6. A kórház 24 halottja közül 13 volt Fehérvári. A születések a halálozást 54-el mulják fölül s ha a városi halottakból az idegenből gyógykezelésbe hozott kórházban elhaltakat leszámítom, úgy a népesség szaporodása 65.

Nevezetesebb halál okok: Veszületlet: gyengeség 1. Bálhurut 1. Tüdőlob 10. Gümőkór 9. Guta 3. Vízibetegség 3. Elmebaj 1. Aggkór 13. Öngyilkosság 4. Véletlen 1.

Járványra fajulható kórok állása: Hasi-hagymáz maradt 1, gyógyult 1. Vörheny megbetegedett 9, gyógyult 5, ápolásban maradt 4. Járványos fültömrigylob maradt 2, szaporodott 10, összesen 12, gyógyult 11, maradt 1. Bányahimlő megbetegedett 1, gyógyult 1. Differitis megbetegedett 6, gyógyult 6. Járványkórházban 1 beteg.

A zámoly utcai iskola új furrott kutat kapott. A pécsi vegyvizsgáló állomás vegyelemzése szerint a kut víz, közepes minőségű, de egészségre ártalmas anyagot nem tartalmaz. A vásártér 21 szám alatt betemetett kut helyett egy új kut lett furva, melynek vize a pécsi vegyvizsgáló állomás bizonylata szerint az egészségre nagyon is ártalmas vegyi tulajdonságokkal bír, telve elfolyósító baktériumokkal is. E kut a forgalomnak nem lett átadva, leszerelendő.

VITA

SÓSKUT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHIONOS GYÓGYVIZ

Orvosilag ajánva: húgysavas diathésis, köszvény, cukorbetegség, nyomor, vese és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan!

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54

Főraktár:
SIMON GYÖRGY és KOVÁTS PÁL

uraknál Székesfehérvár.

KAPHATÓ: gyógytárak, drogeriák és füzzer-üzletekben.

Merénylet egy vonatban. Ma este kerül bemutatásra az Otthon kávéház legújabb műsorán ez az érdekesítő kép, melyre ez utón hívjuk fel olvasóink figyelmét. A képek, melyek a mőzi legújabb és legelőkeltebb vívmányai, a következő sorrendben kerülnek bemutatásra: 1. Iszákosság és atyai érzés. 2. Kezdő csónakázó. 3. Gümni ember. 4. 100 számú kabin. 5. Üldözés a rendőrség által. 6. Merénylet egy vonatban. 7. Lakodalom kerékpáron. 8. Tiltott vadászat. 9. A fizetés napja.

SCHMÖLTZ LÁSZLÓ

CIM, CIMER, SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ
SZÉKESFEHÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 17. SZÁM.

== Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid árak mellett. ==

Ugyanott egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

**A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület leg-
napjaitartotta évi rendes közgyűlését** Eszterházy
László gróf elnöke: alatt. Ármós Jenő, a F. G.
E. titkára a számvizsgálók jelentését s a titkári
jelentést terjesztette elő az egyesület múlt évi
életműködéséről. Az egyesület vagyona 4961 K.
75 f. Tagjainak száma 383. Ezek közül alapítótág
48, pártolótág 88. Az egyesület a kisgazdáknak
a gazdasági tevédségekben való oktatására 19 népies
előadást rendezett a megye területén 1087 hall-
gató előtt. Kálozton, Pázmándon háziipari tanfo-
lyamat nyitott, Csákváron fűzfadugványt osztott
ki. Cselédek jutalmazására 100—100 korona
pénzjutalmat adott. A hadsereg élelmezési raktára
intézkedésének figyelmét állandóan felhívta arra,
hogy élelmezési készletét gazdákra szerezze be.
1200 q. mütrágyát közvettített. Hogy e tekintetben
nem fejtett ki nagyobb tevékenységet, az a jelent-
kezők csekély számán mult. A kisgazdák állat-
tenyésztésének emelésére Válon és Rácalmáson
1000 koronával szarvasmatta díjazást, Székes-
fehérváron és Sárbogárdon 2000 koronával ló-
díjazást rendezett. Az egyesület legfőbb hivatását
a községek támogatásában látja, e végből isté-
nyes a szövetkezési mozgalmakat, Sárszentmik-
lóson tejszövetkezetet létesített. Mandorfi Géza
baró azt az egyhangulag elfogadott indítványt
terjesztette elő, hogy az egyesület legyen lépése-
szel aziránt, hogy a vármegye támogatását meg-
szerezze. Végből Köhler Albert indítványára közö-
nyet szavaztak az elnöknek és a titkárnak, aki-
nek fáradozása hozta létre, hogy az egyesület a
mult évben 705 koronát takarított meg.

Két gyöngyö volt a falúnak... Velen-
cén két gyöngyö volt a falúnak, Bognár Imre
uram két szép leánya, Zsófi és Julcsa. Az egyi-
ket elvitték az esküvőre, a másikat szép csendesen
kivitték a temetőbe. A Zsófi apja fegyverét Julcsára
fogta azt híven, hogy nincs megtöltve. A puská
elsült és a Julcsa leány holtan eset össze a szoba
padlóján. Apját és a Zsófi leányt a törvény is
kérdőre vonta: 100—100 korona pénzbüntetést
kaptak, mert a bíróság úgy látta, hogy köny-
nyelműségükért ők is hibásak a szegény Julcsa
halálában.

Telepathia. Flammarion, a ki már Uránia
czimű művében sokat foglalkozott telepathiával,
most egy francia folyóiratban közöl egy csomó
ilyen csodálatos tényményt, melyek közül az alábbi
különösen érdekes. Andlauban, Elzászban, több
főből álló társaság gyűlt össze ebédre és még
csak a házigazdát várták, a ki kint az erdőben
vadászott. Minthogy sokáig elmaradt, asztalhoz ül-
tek és vígan beszélgettek, abban a reményben,
hogy nemokára megjelen, de egyszerre csak tel-
jesen csöndes időben az ebédő nyitva álló ablaka
híftelen becsapódott és újra kinyílt. A vendégek
megdöbbenek, annánálkább, mert éppen a becsa-
pódó ablakszárny utjában egy asztalnál egy
üveg víz állott, melyet az ablaknak, jól kellett
volna dönteni, a mi azonban nem történt meg.
A háziasszony ijedten fölugrott és fölkiáltott:
„Szerencsétlenség történt”. Féltórával rá holtan
hozta haza férjét a vadászatról. Egy elhibázott
lövés a melébe furdott még, mielőtt felkelt kile-
helt: „Szegény nőm és gyermeim”. Hogyan ma-
gyarazzuk meg ezt az esetet? — kérdezi Flam-
marion. Az ablak, mint az álva maradt vízes-
patak bizonyítja, tényleg nem mozdult meg.
A haladóklo fizikai ereje volt-e, a ki ebben
az órában az asztalra gondolt és utolsó energi-
áját erre a pontra irányította? — sürgönyözés
drót nélkül? Vagy a vendégek hallucinációja volt,
de valódi hallucináció, melyet agyukra gyakorolt
külső benyomás okozott? Flammarion nagy súlyt
helyez annak a konstatálására, hogy nem halott,
hanem haladóklo adott magáról igy-jelt, amiben
nagy a különbség.

**A kis csecsemő, ki a Széchényi-utca 7.
sz. ház udvarán a thujá bokrok között látott
napvilágot; meghalt.** Halálát elvérzés okozta, azon-
ban az sem lehetetlen, hogy anyja megmérgezte.
A tényállást csak a boncolás után lehet megél-
lapítani. Az anya, Kovárczi Katalin ellen minden-
képen megindul a rendőri eljárás. Azzal védeke-
zik, hogy a kis babát pulha rózsalevél párnára
tette a bokrok közt. Edecs anyja azonban nem
gondolt rá, egy álló óráig kűnn hagyta a tavaszi
hidegben. A rendőrkapitányság feljelentette az
ügyészségnek.

Cigány-invázió. Szárról írja tudósítónk:
Száron most szombatról vasnapra éjjel 4 he-
lyen is betörték. — Elvitték füstölt húst, lisztet,
zsírt, bort; a negyedik helyen amint az ablakokat
betörték, a zajra felébredtek, amit a cigányok ész-
revevén, odább álltak. A csendőrök a kozmai
erdőben megtalálták a cigányokat, két kocsival
a fériák elfutottak, de a két kocsi egy csapat
asszonnyal és rájkóval behozták Szár községbe.
Vizsgálat folyik.

Gyanus haláleset. Mult számunkban
említettük, hogy Ruska Antal honvédtizedes Diny-
nyésen Jakó születésű vadászát áldozata lett. Azóta
olyan gyanus körülmények merültek fel, amelyek
kétségessé teszik a halála okát. Nem lehetetlen,
hogy fiatallembert-büntény áldozata. A nyomozás
hathatósan folyik. A gyanut az a körülmény is
erősíti, hogy bátyja néhány héttel ezelőtt ugyanily
körülmények közt mult ki vadászati közben.

A mig aludtak. Takács Gyula sárbogárdi
míddencnek nagyvonzurta az oldalát, hogy cím-
borának annyi pörizze van, mint ha csak az abla-
kon hányták be, ő pedig olyan szegény, mint a
templom egere. Evégből elhatározta, hogy minden
áron szert tesz egy kis pénzmagra, s így aztán
minden tekintetben egy sorban állhat cselédár-
saival. Terveinek keresztülvitelére legalmasabbnak
s egyedül célszerűnek a lopás ígérkezett. Ko-
vács Ferenc, a kocsis az isállóban szokott aludni.
Első sorban ő környékezte meg éjnek idején.
Mikor ő kivesékről álmodott, kiemelt a zsebéből
kerék 106 koronát. Még ugyanakkor éjjel fel-
kereste Kanizs Salomont is, tőle nem sikerült
többet elemelnie, mint 4 K. 50, fillért. A két ma-
nipuláció kiűlt s a törvény is beleszólt a do-
logba. Takács Gyútra 1 hónapi fogházat kapott.

Verekezés a Simor-utcán. Horváth Gyurka,
Pintér Perkö és Szabó Józsa legények nem na-
gyon szerették egymást. Tegnap a Simor-utcán
találkoztakban, csupa szeretetből, ajáponan hajba
kaptak. Jutalmuk 10—10 napi dutyi.

Fellebbviteli tárgyalások a törvényszéknél.
23-án: Szimonovics János könnyű testi sért. véts.,
Auer Istvánné rágalmazás véts., Velínszky László
könnyű testi sért. véts., Dobrovics Dezső ingó
vagyon rong. véts., Markgruber Miklós becs. sért.
véts. 30-án: Könczöl József jogtalan elcsalás
véts., Szabó János és család véts., Horváth
József jogtalan elcsalás véts., Alsó Márton János
becsület sért. véts., Új Bori Sámuel könnyű testi
sért. véts., Kálai Gyula rágalmazás véts., Men-
czel Pál hatóság előtti rágal. véts., Marton And-
ras és tsa súlyos testi sért. véts.

Utcai csendélet. Sárvari János helybéli
napszámos és Varga Rozália iszkaszengyörgyi
hajadon eddig jó viszonyban éltek egymással. Ez
a jó viszony a Budai uton járjukban azonban
felbomlott közülük, mert jelentéktelen szobeszedés
összeverekedtek. Nagy lármát csaptak, úgy, hogy
hamarjában egy sereg gyermek vette körül őket,
jóízden mulajván a hercehurcán. A rendőrök
szétugrasztották a kapitányság pedig 10—10
korona pénzbüntetésre ítélte őket.

HIRTLING PAL
KOCSIGYÁRTÓ,
Székesfehérvár.

Üzlet: Tolnai-utca 16. Raktár: Simor-utca 35.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom
dusan berendezett kész kocsit raktáromat. Továbbá
ajánlom a jó nán berendezett bognár-üzletimet,
készletbe tartok mindenemű hintó és hajtó kocsit
korbakat, kerekeket és hozzá tartozó összes fa része-
ket a leggyorsabban és jutányos árban szállítok.
Nyolc személynél társasorsori kéthetével eljő.

FIGYELEM!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
becses tudomására adni, hogy a Jókai-utca 2-ik
szam alatt, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő
borbély és fodrász üzletet
nyitottam. Főtörökvésem lesz, úgy mint ezideig
volt, igen tisztelt vendégeimet a legszolidabb kiszol-
gáltatásban részesíteni. Elvialok mindenemű haj-
munkákat s kihullott és levágott haját a legma-
gasabb árban megveszek.
A nagyérdemű közönség szives pártfogását
kérve, maradtam teljes tisztelettel
SKULTÉTY HENRIK,
borbély és fodrász.

Ugyanott két tanuló felvételik.

Jegyek előre válthatók Krausz Veronánál.

**Narten György-féle Grand American
Bioskop
a vásárterén.**

Az április 10—11-iki szenzációs
műsorból kiemelendők:
Plasztikás táncok (színezett.)
József eladja testvére.
Alfons Spanyol Király esküvője.
Bányaszerecsentlenség Luriéresben.

Jegyek előre válthatók Krausz Veronánál.

Valodi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

1 szelvény	7 korona
2 szelvény	10 korona
3-10 m. hosszú	12 koroná
szelvény	15 korona
hossz (szelvény)	17 korona
rég és mellény	18 korona
elégendő csak	20 korona

Egy szelvényi felele szalonnához 20.— K. éri.
szintegy felöltözösvet, turkálódenim, melyem-
languart stb. sz. gyári áronak küld a mielő meg-
buzdult és szelvény mindenütt ismeri postai-
szelvényi raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az először, a helyzetet a magányos élve, ha
szelvényeségek között SIEGEL-IMHOF-ot
néli, a gyári plácón rendel meg, igen jelentékeny,
szelvény, legelőcsébb árak, órási válogatás.
Minták, figyelmes átvizsgálás, meg a legelső
rendeléstől is teljesen friss árban.